

SN – 112

III Semester B.A./B.Sc./B.Sc.(F.A.D.) Examination, Nov./Dec. 2014
(Repeaters) (2011-12. Only)

LANGUAGE SANSKRIT (Paper – III)

Abhijnana Shakuntalam (I – IV Acts) and History of Sanskrit Drama

Time : 3 Hours

Max. Marks : 90

Instruction : Answer in Sanskrit/Kannada/English.

1. विषयद्वयमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

(2×10=20)

1) दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

ದುಷ್ಯಂತನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Dushyanta.

2) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य द्वितीयाङ्कस्य महत्वम् ।

ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲದ ದ್ವಿತೀಯಾಂಕದ ಮಹತ್ವ.

The importance of the Second Act of Abhijnana Shakuntala.

3) शकुन्तलदुष्यन्तयोः प्रेमचित्रणं वर्णयत ।

ಶಕುಂತಲ ದುಷ್ಯಂತರ ಪ್ರೇಮ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the love between Shakuntala and Dushyanta.

4. चतुर्णां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवरणं लिखत ।

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ಭಾವಾರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

Translate and explain **any four** of the following verses.

(4×5=20)

1) यदालोके सूक्ष्मं ब्रजति सहसा तद्विपुलतां

यदर्धे विच्छन्नं भवति कृतसन्धानमिव तत् ।

प्रकृत्या यद्वक्रं तदपि समरेखं नयनयोः

न मे दूरे किञ्चित्क्षणमपि न पार्श्वे रथजवात् ॥

2) असंशयं क्षत्रपरिग्रहक्षमा

यदार्थमस्यमभिलापि मे मनः।

सतां हि सन्दहपदेषु वस्तुषु

प्रमाणमन्तःकरणप्रवृत्तयः ॥

P.T.O.

- 3) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं
मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति ।
इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ॥
- 4) दर्भाङ्कुरेण चरणः क्षत इत्यकाण्डे
तन्वी स्थिता कतिचिदेव पदानि गत्वा ।
आसीद्विकृतवदना च विमोचयन्ती
शाखासु वल्कलमसत्कमपि द्रुमाणाम् ॥
- 5) अपरिक्षतकोमलस्य याव-
त्कुसुमस्येव नवस्य षट्पदेन ।
अधरस्य पिपासता मया ते
सदयं सुन्दरि गृह्यते रसोऽस्य ॥
- 6) तव कुसुमशरत्वं शीतरश्मित्वमिन्दोः
द्वयमिदमयथार्थः दृश्यते मद्विधेषु ।
विसृजति हिमगर्भैरग्निमिन्दुर्मयूखैः
त्वमपि कुसुमबाणान्वज्रसारीकरोषि ॥

BMSCW

III. एकस्य भाषान्तरं कुरुत ।

ಒಂದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ.

Translate **one** of the following.

(1×10=10)

- 1) सूत्रधारः - (नेपथ्याभिमुखवलोक्या) आर्ये, यदि नेपथ्याविधानमवसितम्, इतस्तावदागम्यताम् ।
(प्रविश्य)
- नटी - आर्यपुत्र, इयमास्मि । आज्ञापयत्वार्यः को नियोगोऽनुष्ठीयतामिति ।
- सूत्रधारः :- आर्ये, अभिरूपभूयिष्ठा परिषदिदम् । अद्य खलु कालिदास ग्रथितवस्तुना
नवेनाभिज्ञानशाकुन्तलाख्येन नाटकेनोपस्थातव्यमस्माभिः । तत्प्रपात्रमाधीयतां यत्नः ।

- 2) राजा - (शकुन्तलामुपेत्य) अपि तपो वर्धते । शकुन्तला ससाध्वसावनतमुखी तिष्ठति)
अनुसूया - (राजानं प्रति) इदानीमतिथिविशेष लाभेन ।
प्रियंवदा - स्वागतं आर्यस्य ।
अनुसूय - हला शकुन्तले, गच्छ त्वम् । उटजात् फलमिश्रमर्ध्यमुपहर । इदमपि पादोदकं भवति ।
प्रियंवदा - तेन हि अस्यां तावत् प्रच्छायशीतलायां सप्तवर्णवेदिकायां मुहूर्तमुपविश्याः परिश्रमं अपनयतु ।

iv. त्रयाणां वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत ।

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any three** of the following. (3×4=12)

- 1) अपि संनिहितोऽत्र कुलपतिः ।
- 2) अहो, मधुरमासां दर्शनम् ।
- 3) येन त्वया दर्शनीयं न दृष्टम् ।
- 4) अन्यथावश्यं सिञ्चतं मे तिलोदकम् ।
- 5) अवधीरण, भीरु पुनर्वेपते मे हृदयम् ।
- 6) न खलु धीमतां कश्चिदविषयो नाम ।

v. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following. (2×4=8)

- 1) अनुसूया ।
- 2) प्रस्थावना ।
- 3) कण्वमहर्षिः ।
- 4) भ्रमरप्रसङ्गः ।

